

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. balandžio 18 d.
Trečiadienis
Nr. 30 (1411)
Kaina 15 kap.

V. LENINO 90-osioms GIMIMO METINĖMS ARTĖJANT

Kadras iš kino filmo „Prisiminimai apie V. I. Leniną“. Vladimiras Iljičius Leninas ir N. K. Krupskaja pas Rublevsko vandentiekio darbininkus.

TASS'o fotokronika

Kaip išauginti gausų derlių

NUO MECHANIZATORIŲ DAUG KAS PRIKLAUSO

Kovojuant už antrųjų septynmečio metų derlių, ir mums, kolūkio mechanizatoriams, priklauso svarbus, galima sakyti, lemiamas vaidmuo. Tik mechanizavus laukų darbus, galima laiku, suglaustais terminais atlikti sėją. Be to, mechanizatoriams tenka atlikti ne tik žemės įdirbimo, bet ir pasėlių priežiūros pagrindinius darbus.

Traktorininkų kolūkyje dirbu jau ketvirtį metų. Kartu su manimi dirba draugai traktorininkai Povilas Burbulis ir Jonas Varnys. Šiais metais kolūkio žemdirbiai įsipareigojo visame pasėlių plote išauginti ne mažesnę kaip 16 centnerių grūdinių kultūrų derlių iš hektaro. Geriausi kolūkio kukurūzų augintojai Jonas Šeinauskas, Vanda Glemžaitė, Janė Matulienė ir kiti taip pat pasiryžę išauginti gausų kukurūzų derlių — gauti ne mažiau kaip 900 cnt žaliosios kukurūzų masės iš hektaro. Tai netušti įsipareigojimai. Jau praėjusiais metais kolūkio antros brigados kukurūzų augintojai gavo po 850 cnt žaliosios masės iš ha.

Moka mūsų kolūkio žemdirbiai auginti ir cukrinius runkelius. Vidutiniškai kiekvienais metais iš ha gauname po tris šimtus centnerių runkelių. Tai tikrai neblogas derlius mūsų kolūkio sąlygomis.

Ką mes, mechanizatoriai, darome, kad ir šiais metais kolūkio žemdirbiai išaugintų gausų grūdinių, techninių kul-

tūrų, daržovių derlių? Kaip ir praėjusiais, taip ir šiais metais anksti pradėjome laukų darbus. Kadangi visos dirvos suartos rudenį, o dauguma kukurūzams, cukriniams runkeliams skirtų dirvų taip pat rudenį patreštos mėšlu, tai dabar iš pirmųjų laukų darbų dienų stengiamės kaip

galima anksčiau nuakėti, nuvalkiuoti dirvas, kad tuo apsaugotume žemę nuo išdžiūvimo. Mat, šis pavasaris ypač tingai sausas. Derlių lemia sava laikė, ankstyva sėja. Kaip jau minėjau, mes, mechanizatoriai, visos dirvas, skirtas sėjai, kaip galima anksčiau nuakėjame, nuvalkiuojame. Kad žemė neišdžiūtų, šias dirvas purensime traktoriniais kultivatoriais tą pačią dieną, kada ir atliksime sėją. Grūdines kultūras, kaip paprastai, mes sėjame traktorinėmis sė-

MES LENKTYNIAUJAME SU PANEVŽIO RAJONO ŽEMDIRBIAIS

Kas gi tapo socialistinių lenktynių nugalėtoju per I antrųjų septynmečio metų ketvirtį?

PANEVŽYS

(įsipareigojimai — visiems 1960 metams)

KUPIŠKIS

50,0	Įsipareigota pagaminti mėsos 100 ha naudmenų (cnt)	53,0
5,0	Realizuota mėsos 100 ha naudmenų (cnt)	5,4
49,5	Įsipareigota pagaminti kiaulienos 100 ha ariamos (cnt)	45,0
5,2	Realizuota kiaulienos 100 ha ariamos (cnt)	6,6
236,0	Įsipareigota primelžti pieno 100 ha naudmenų (cnt)	210,0
29,2	Primelžta pieno 100 ha naudmenų (cnt)	24,5
2560	Įsipareigota primelžti pieno iš vienos karvės (kg)	2200
314,2	Primelžta pieno iš vienos karvės (kg)	264,0

jamosiomis. Gera priemonė kovai prieš žemės išdžiūvimą, pavasarį išvežtoms organinėms trąšoms įterpti į dirvą yra lėkštinių akėčių panaudojimas. Mes taip ir darome. Į tas dirvas, kuriose bus sodinami kukurūzai, bulvės, daržovės, bet mėšlas neišvežtas ir neapartas rudenį, tai padarysime dabar, pavasarį. Tik, žinoma, naudojant

minėtą būdą mėšlui

tuojau įterpti į žemę, kad ir mėšlas, ir žemė neišdžiūtų. Lauko darbuose labai svarbi mechanizatorių ir laukininkystės brigadų brigadininkų bendradarbiavimas. Čia pavyzdžiui gali būti antros brigados brigadininkas Jonas Šeinauskas. Šioje brigadoje praėjusiais metais kukurūzai buvo išauginti beveik nenaudojant rankų darbo. Jų priežiūros darbus atlikome mes, mechanizatoriai. Tik sudygus, kukurūzų pasėliai įstrižai lengvomis akėčiomis buvo nuakėjami. Vėliau tarpvagius purenoma skersai — ilgai specialiais purentuvais. Šiais metais pasėlių priežiūros darbus dar labiau pagerinsime.

Kaip visos tarybinės šalies žmonės, taip ir mes, kolūkio žemdirbiai, gyvename nepaprastai dienas. Balandžio 22 dieną minėsime įžymią datą — didžiojo darbo žmonių, kartu ir kolūkiečių draugo Vladimiro Lenino gimimo devyniasdešimtmetį. Artėja Tarpautinio darbo žmonių solidarumo šventė — Gegužės pirmoji. Šias įžymias datas ir mes, kolūkiečiai, sutinkame naujomis darbo dovanomis pavasario laukų darbuose. Šis pavasaris ankstyvas, todėl, jeigu ir toliau leis oro sąlygos, iki Gegužės švenčių pasėsime ankstyvasias kultūras.

Jonas Vogulya
„Naujo gyvenimo“ kolūkio traktorininkas

Dėl medikamentų mažmeninių kainų sumažinimo

TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimu nuo 1960 m. balandžio 1 d. medikamentų valstybinės mažmeninės kainos sumažintos vidutiniškai 14 procentų. Penicilino kainos sumažintos 46 procentais, tetraciklino — 54 procentais, sintomicino — 31 procentu, sulfodimezino — 50 procentų, vitamino C — 43 procentais, vitamino B₁ — 57 procentais. Taip pat sumažintos eilės kitų medikamentų kainos.

Vidutiniškai per metus gyventojai šio valstybinių mažmeninių kainų sumažinimo dėka laimės apie 1 milijardą rublių.

TREŠIAMIE ŽIEMKENČIAI, DOBILIENOS

Ankstyvas šiemet pavasaris, tačiau „Žadėklis“ kolūkio žemdirbių jis netikėtai neužklupo. Čia jau iš anksto viskas buvo paruošta pavasario laukų darbams. Nutirpus sniegui, pirmieji į laukus išėjo trečiosios laukininkystės brigados žemdirbiai. Brigadininku čia dirba sumanus ūkininkų darbų organizatorius, patyręs šelmininkas Bronius Samulionis. Šiuo metu mineralinėmis trąšomis patrešti visi brigados žiemkenčiai, dobilienos. Baigla žiemkenčių tręsimą ir kitų kolūkio brigadų žemdirbiai.

J. Paukštelis

PAVASARIS JAUČIAMAS VISUR

Jau kovo mėnesį „Šviesos“ kolūkio mechanizatoriai J. Pečiulis, A. Juknevičius, A. Simonavičius, vadovaujami traktorinės brigados brigadininko Vytauto Jablonsko, užbaigė visų traktorių remontą. Kai truputį daugiau pradėjus dirvos, traktorininkus matysime dirbant gimtojo kolūkio laukuose.

me dirbant gimtojo kolūkio laukuose.

Nuo mechanizatorių neatsilieka ir žemdirbiai. Ypač tingai sparčiai vyksta darbai antroje brigadoje, kur brigadininku dirba A. Šlauchlūnas. Baigiami tręšti mineralinėmis trąšomis žiemkenčiai, dobilienos, didelį dėmesį brigados nariai skiria paruošimui dirvos, kur bus auginami kukurūzai. Čia darbščiausi darbininkai yra P. Laužikas, A. Katiševičius, V. Alešūnas, P. Kirda.

G. Gadonas

TAIP DARYTI NEŪKIŠKA

Niekas nepasakys, kad „Pergalės“ kolūkio žemdirbiai nemoka paruošti dirvų sėjai, auginti javų. Tačiau pasėlių priežiūra šiais metais čia jau mažai besirūpinama. Pažvelkime į žiemkenčių plotus — juose daugybė įvairiausių takų takelių, pervažiuojama net su vežimais. Ar verta gi pačių įdėtą trūšą minti į purvą, būsimą derlių sąmoningai paleisti vėjais? Geri savųjų laukų šelmininkai tikrai taip nedaro.

B. Tautkaitis

KOKS SIENLAIKRAŠTIS geriausias?

Suvažiavo kultūros darbuotojai į rajono centrą. Ir sienlaikraščius darbštesnieji su savimi pasiėmė. Pano- ro čia išsiaiškinti, su- žinoti, kaip reikia sie- ninę spaudą leisti. Kam gi nemalonu iš kultū- ros darbuotojų, jeigu jų leidžiamą sienlaik- raštį pripažins geriau- siu.

Seminaro dalyviai susipažįsta su „Juod- pėnų“ kolūkyje leidžia- mu sienlaikraščiu „Ma- sų ateitis“. Sienlaik- raštis tikrai turinin- gas. Skyrelyje „Iš pra- eities kovų“ paimtas juodpėnio Kazio Spaičio pasakojimas iš kovų už Tarybų val- džią Lietuvoje. Kan- daus satyrinio žodžio susilaukė Stasys Silai- kis — mat, jaunam, stipriam vyrui žmona uždirba duoną.

— Bet pieštų kari- katūrų nėra, — kažkas pasako.

Tai tiesa. Satyrinių karikatūrų labiausiai ir pasigedo apžiūros dalyviai.

Patrauklus humoro skyrelis „Bugailiškių“ kolūkyje leidžiamo sienlaikraščio „I komunizma“. Čia išjuok- tas K. Trumpickas, ku- ris girtas muša žmo- ną, vaidijasi, trakto- rininkas V. Žilinskas geria darbo metu, Al- binas Grucė grobsto pašarus, skirtus visu- meninėms karvėms.

Kandus „Noriūnų“ kolūkio humoro lape- lis. Šį kartą gerokai kliuvo Adelei Balčiū- nienei, gyvenančiai Akmenių kaime. Mat, ji iki šiol darė nami- nę degtinę, ją parda- vinėjo.

Ragina pabusti iš miego „Neries“ kol- ūkio sienlaikraštis IV brigados brigadininką V. Kurulį ir pradėti laukų darbus.

„Pirmūno“ kolūkio Subačiaus gyvenvietės humoro lapeliuose kri- tikuojami Vytautas Ivaškevičius, Vytautas Blažys, dažnai pažeid- džiantieji bendrojo el- gimosi taisyklės.

Neturėjo ką kalbėti seminaro dalyviai, ap- žiūrėję „Pirmosios va- gos“, „Adomynės“, „Vienybės“, „Palan- gos“, „Aukštupėnų“ kolūkiuose leidžiamus sienlaikraščius. Tikrai šiuose kolūkiuose dir- bantieji kultūros dar- buotojai mažai ką da- ro sieninės spaudos valdmeniui padidinti.

Saulutė kasdieną vis šiltesnius ir šil- tesnius spindulius siunčia į atgimstan- čius gimtųjų kolūkių laukus, kuriuose jau kiekvieną dieną triū- sia kolūkiečiai. Pir- mieji į laukus išku- bėjo I brigados žem- dirbiai. Jonas ir Pe- tras Balčiūnai, Pe- tras Jėčius sėja į žem- kenčius dobilus, ku- rie šiais metais kol- ūkyje bus auginami 150 ha plote. Visi žiemkenčiai, o taip pat dobilienos jau patręstos minerali- nėmis trąšomis.

Per žiemą išvežta į laukus, sukompos- tuota apie 2000 tonų vietinių trąšų. Čia šauniai pasidarbavo kolūkiečiai Vytautas Bukauskas, Edmun-

das Juozavičius, Pe- tras Balčiūnas. Vel- tul nenuelina ir sru- tos — jas kolūkiečiai Antanas Skūpas cis- terna išvežioja, mai- šo su durpėmis.

Rūpestingai kol- ūkyje paruošta ir sėkla. Sandėlininkas Jonas Jėčius kiek- vieną dieną grūdus vėdina, perkasinėja. Apsirūpinta ir che- mikalais, nes sėti nu- matyta tik beicuota sėkla.

Ypatingai rimtas dėmesys skiriamas je brigadoje įvyko kukurūzų augini- mul, kurių šiais me- tais kolūkyje bus pasodinta 28 ha. Su- darytos trys kuku- rūzų auginimo gran-

Kova už gausų derlių plečiasi

dys. Į kiekvieną ha, kuruose bus augi- nami kukurūzai, iš- vežta ir aparta po 30 t organinių trą- šų. Be to, į kiek- vieną hektarą bus išberta nemaža mi- neralinių trąšų.

Grandžių nariai, tar- pusavyje lenkty- niaudami, išparei- gojo iš kiekvieno ha gauti ne mažiau kaip po 600 cnt žaliosios kukurūzų masės.

Sudarant gamybi- nį planą, kiekvieno- ni planą, kiekvieno- ni brigadoje įvyko kolūkiečių gamybi- nai pasitarimai, ku- riuose labai akty- viai dalyvavo visi žemdirbiai, gyvuli- ninkystės darbuoto-

Respublikos žemdirbiams į pagalbą ateina Lietuvos sky- riaus žemės ūkio aviatoriai. Vien šį pavasarį iš lėktuvų papildomai bus patręšta apie 19 000 hektarų žiemkenčių bei daugiamečių žolių. Gre- ta papildomo žiemkenčių, ku- kurūzų, bulvių, vasarinių grūdinių kultūrų bei daugia- mečių žolių tręšimo lakūnai chemikalais naikins piktžoles, padės kovoti su miškų, linų pasėlių, dobilų, bulvių kenkė- jais.

Nuotraukoje: Klaipė- dos rajono „Pergalės“ kol- ūkyje į lėktuvą pakraunamos trąšos.

V. Rupšlaukio nuotr.

JAUNOSIOS KARTOS AUKLĖJIMAS — VISŲ PAREIGA

Tylus bel- dimas į ka- bineto duris atkreipė mano dėmesį. Kas gi galėtų tokiu vėlyvu laiku kreiptis ir ko- kiu reikalu? Ir štai prieš ma- ne dvi septintos klasės moks- leivės.

„Mes norime paaiškinti, kad dėl šiandieną dingusių VIIa klasėje 25 rublių dau- giausia įtarimų krinta moks- leivei Almai Šaparnytei“.

Prasidėjo ilgas ir atkaklus darbas. Nusizengė buvo su- rasta. Klasės draugai neapsi- riko. Buvo atskleista ir dau- giau panašių nusizengimų, įvykusių net prieš keletą metų. Pasirodė, kad moks- leivės Almos Šaparnytės bendrininke buvo VIIb kla- sės moksleivė Vlada Baraus- kaitė, prieš kelis metus pa- sisavinusi svetimą šalkutį ir kitus smulkius daiktus. Šis klausimas buvo apsvaistytas pedagogų tarybos posėdyje, o vėliau visuotiniame moks- leivių susirinkime.

Tačiau atskleisti faktai ver- tē spręsti klausimą platesniu mastu. Paaiškėjo, kad Suba- čiuje, stovint cukriniais run- keliais, akmens anglimi ir kitomis gėrybėmis pakrau- tiems ešelonams, labai daž- nai kai kurie tėvai eina su krepšiais ir maišais grobstyti šias gėrybes, kartu vesda- miesi ir savo vaikus, o daž- niausiai šį darbą paveda vie- niems vaikams. Todėl Suba- čiaus gyvenvietės DŽDT de- putatų sesijos metu buvo pla- čiai nagrinėjamas klausimas „Dėl tėvų atsakomybės už vaikų auklėjimą ir priežiūrą šeimoje“.

Į sesiją buvo pakviesti kai kurie tėvai, netinkamai auk- lėję savo vaikus. Dalis iš jų suprato savo klaidą, ir šiandieną nebesikartoja pa- našus reiškiniai. Tačiau visai neteisingai šią priemonę su- prato Janė Barauskienė, ku- ri pasistengė kuo greičiau pristatyti į mokyklą dukters Vlados gimimo liudijimą, įro- dydama, kad dukte turi 16 metų amžių ir neprivalo lankyti mokyklos. Vlada, ži- noma, nustojo lankyti mo- kyklą. Iki šio laiko ji niekur nedirba ir nesiruošia dirbti. Ji stengiasi šmeižti mokyto-

jus, norėju- sius jai tik sažiningą, dorą tarybinio jau- nuolio kelią.

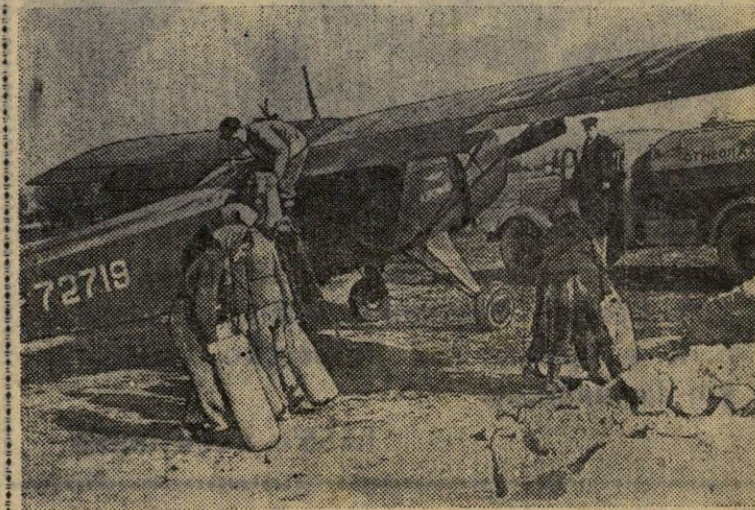
Išvadų dar nepadarė ir tie Subačiaus gyvenvietės pilie- čiai, kurie paskatino į blogą kelią IIIb klasės moksleivius Vladą Lašiniį ir Joną Matu- zą. Minėti moksleiviai kovo 15 d. naktį pavogė iš krautu- vės kiemo 3 tuščias statines ir 10 fanerinių dėžių bei ke- liolika tuščių bonkų.

Mokyklos tėvų komitetas, atsižvelgdamas į laikinai pa- blogėjusią minėtų mokslei- vių materialinę padėtį, nuta- rė suteikti jiems pašalpą, iš- skirdamas avalynę visiems trimis mokyklą lankantiems Lašinio, o taip pat ir trims Matuzo vaikams. Feliksas Matuzas (Jono brolis) priim- tas į mokyklos bendrąjį su pilnu valstybės išlaikymu. Visų šių šeimų vaikai nau- dojasi nemokamais vadovė- liais, o visiems trims Lašinio vaikams duodami nemokamai karšti priešpiečiai iš moky- los lėšų.

Visai kitokią „paramą“ šioms šeimoms pasiryžo su- teikti kai kurie Subačiaus gyvenvietės žmonės. Štai Al- fredas Skaburskis davė mi- nėtiems vaikams du tuščius maišus ir kibirus, kad tie at- neštų iš geležinkelio stoties trąšų. Vaikai atnešė. Pilietė Ona Švagždienė net nakties metu priėmė vaikų atneštą vogtą statinę ir 5 fanerines dėžes. Gi likusius vogtus daiktus nupirko Vladas Ba- rauskas (jau minėtos Vlados Barauskaitės tėvas) ir Petras Gromovas.

Susirinkęs mokyklos tėvų komitetas griežtai pasmerkė neteisingą Veronikos Matu- zienės ir Julės Lašienės vai- kų auklėjimą šeimoje, taip pat atskleidė Vladą Lašiniį tėvo nesąžiningumą praeityje. Ypač griežtos kritikos susi- laukė Ona Švagždienė, Vla- das Barauskas, Petras Gro- muvas ir Alfredas Skaburs- kis, kurie atvirai pastūmėjo nepilnamečius vaikus į nusi- kaltimų kelią.

Sužinojusi apie vagystės faktų tyrimą, Ona Švagždie- nė, kad neliktų jokių pėdsa-

ky, visus vogtus daiktus su- degino, o pilietis Jonas Švagždis už vogtus daiktus aprūpino nepilnamečius ciga- retėmis. Štai kas tikrieji nu- sikaltėliai!

Jaunosios kartos auklėji- mas turi rūpėti visiems. Kiek- vieno tarybinio piliečio pa- reiga įspėti nepilnamečių pa- stebėjus blogai elgiantis, pa- aiškinti jam, padėti suprasti savo klaidas, o ne į jas pa- stūmėti.

O. Užtupaitė

Subačiaus vidurinės mokyklos direktorius

Šiais metais „ŽADEIKIŲ“ kolūkio kolūkiečiai, valdyba nusprendė auginti triušius, įsteigti atskirą jų fermą. Pra- džiai kolūkyje jau gauta ke- liolika veislinių triušių. Da- bar triušius šeria ir prižiūri antros laukininkystės briga- dos kolūkiečiai Alfonsas Pa- liulionis.

A. Žemaitis

Stropiai atlieka patikėtas pareigas „SKODINIO“ kol- ūkio IV brigados sandėlinin- kas Povilas Vaitiekūnas. Visi jo žinioje esantieji grūdai ge- rai išvalyti, pilnai paruošti sėjai. Valant sėklą, gerai dir- bo P. Gudienė, V. Balčiūnai- tė, A. Balčiūnas ir kt. briga- dos žemdirbiai.

Z. Purkėnas

Didelis dėmesys šiandieną skiriamas spaudos platinimui. Tik atspausdinti laikraščiai, žurnalai lėktuvais, traukiniais, automašinomis — įvairiomis priemonėmis išvežiojami po visas respublikos vietas. Greitai jie platunami ir mūsų

rajone. Prie šio kilnaus darbo reikia daugiau prisidėti ir „NAUJO GYVENIMO“ lais- kanešei Vandai Pučetaitei.

J. Uosis

Zosė Vilutytė, „SKODI- NIO“ kolūkio visuomeninių avių šerikė, savo sąžiningu darbu nuspelnė visų kolūkie- čių pagarbą, pasitikėjimą. Ji gerai prižiūri visuomenines avis, dar kruopščiau rūpinasi jaunais ėrlukais.

L. Spurgaitė

Niekas nepasakys, kad „PA- LANGOS“ kolūkio klubo- skaityklos vedėja L. Giedrytė nemoka organizuoti jaunimo, nesiruošia dainų šventei. Ta- čiau ji neblogiau organizuoja ir įvairius išgerimus, kurie nedaro garbės saviveiklininkų kolektyvui.

P. Jurkštas

Sveikas, Pavasari!

Tikrai nepaprastai linksmi buvo nusiteikę kupiškėnai pra- eitą sekmadienį. Jie, susirinkę į Tarybų aikštę, išlydėjo Senį Šaltį, džiaugsmingai sutiko ant- rūjų septynmečio metų Pava- sarį. Pavasariu džiaugiasi, Pa- vasarį sveikina visi — pradedant moksleiviais spalukais, baigiant pagyvenusiomis moterėlėmis, se- nutėmis. Dauguma jų tą dieną nenuėjo į šaltiu dvelkiančią bažnyčią, bet džiaugėsi gyveni- mu, džiaugėsi pavasariu.

Ilgai skambėjo pavasariškos dainos, linksmi sukosi poros, pasirodė saviveiklininkai. Kas gi nesidžiaugia, sulaukę gra- žiausio metų laiko! Kiti, prisi- mindami senąsias lietuviškas tradicijas, apžiūrėjo gražiausius inkilėlius, rideno margu- čius.

V. Vilkaitė

STALINO HELIU

2 psl. 1960 m. balandžio 13 d.

ALDONA, NETIKĖK KUNIGU BARONU

Mes tave, Aldute, pažįstame kaip gerą mokyklos draugę. Tu nebūlogai mokeisi, būvai draugiška, sugyvenai su mokyklos kolektivu. Mes tvirtai tikėjome, kad tu užimsi prideramą vietą tarybiname gyvenime, dirbsi ten, kur labiausiai reikalingos jaunos, darbščios rankos.

Jau praėjo beveik trys metai, kai tu baigai vidurinę mokyklą. Mes, būvę tavo draugai, susiradome atitinkamą vietą gyvenime, dauguma dirbame gamyboje. Deja, tu tu pasigirtinėgali. Tu jau kelinti metai nedirbi kolūkyje, gyvenitėvų išlaikoma. Argi normalu, kada pagyvenę tėvai Simonai, dirbantieji „Masų rytojaus“ kolūkyje, Rakučių kaime, turi išlaikyti dvi baltarankes dukras — tave ir tavo seserį Nijolę?

Aldona, mes sužinojome, kad tave į šį betikslį klaidžiojimo kelią stumia Kupiškio bažnyčios kunigas Kazimieras Baronas. Tu dažnai lankaisi pas savo giminaitį Povilą Žiuką, gyvenantį Kupiškio mieste, Komjaunimo gatvėje Nr. 7. Po giminaičio priedanga tu stengiesi susitikti minėtą kunigą. O jis, žinoma, nešykšti gražių žodžių, pažadų...

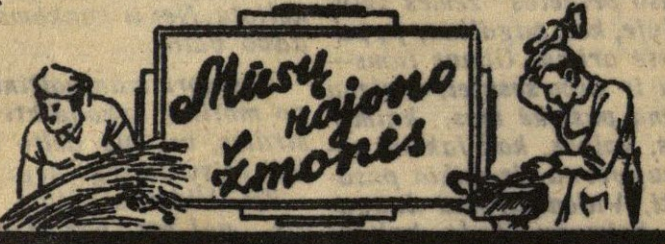
Tave, Aldona, į šį klaidžiojimo su klerikalais kelią stumia ir minima giminaitė Žiukienė. Ji jau pati nuo jaunų dienų bėgioja paskui kunigų sutanas, skaito didžiausia garbe tai, kai kunigas į ją atkreipia dėmesį. Neveltui Žiukų namuose kunigai ir stengiasi apsigyventi. Neatsitiktinai, žinoma, čia apsigyveno ir Baronas.

Kiek mes prisimename, mokydamasi vidurinėje mokykloje, tu nelankai bažnyčios, teigdavai, kad nesi religinga. Kas dabar nutiko su tavimi? Tu kone kiekvieną sekmadienį klapai bažnyčioje. Tavo mintys, tavo žvilgsniai nukreipti tik į kunigą Baroną. Ar tik ne dėl to tu pradėjai lankytis bažnyčioje, kad įtiktumei šiam savo „išsvajotajam“?.. Bet prisimink, Aldona, kad jis tave gėdingai apgaudinėja. Šis kunigas panašiai elgiasi ir su Kupiškio miesto Karolio Poželos gatvės gyventojais Č...

Aldona, tu — jauna, prieš tavo akis — šviesus tarybinis gyvenimas. Tavo draugai savo darbu ir kuria šį laimingą tarybinį gyvenimą. Greičiau grižk pas mus, dirbk naudingą darbą, — mes visuomet priimsime tave į savo tarpą. Su religijos tarnais, žmonių mulkintojais ir apgavikais tau nepakeliui!

Tavo draugai:

G. Petrauskaitė, R. Stančikas, J. Vaitiekūnas ir kt.

BRIGADOS VADOVAS

Pamažu išsisklaido nakties sutemos. Iš už miško pasirodo saulutė ir skaisčiais savo spinduliais apgaubia kolūkinius laukus. Prasideda įtempto darbo diena. Pirmos brigados kolūkiečiai, apsiruošę namuose, renkasi į vieną būrį, kur jų jau, kaip ir visada, laukia pirmas atskubėjęs brigadininkas Vytautas Diponas.

— Tai pradėsime darbą, vyrai! — sušunka brigadininkas, kaip visada žvalus ir energingas. — Galime pradėti, juk jau visi susirinko, — pritaria kolūkiečiai.

Susirinkusiems brigadininkas nurodo ir pataria, kaip geriau ir greičiau galima atlikti tą ar kitą darbą. Brigadininkui labai daug padeda žinios, kurias jis įgijo, lankydams Kupiškį suruošus brigadininkų kursus. „Po tų kursų net šviesiau akyse pasidarė“, — sako šypsodamasis V. Diponas.

Kolūkiečiai imasi darbo. O brigadininkas, atsisveikinęs,

T. Žodeliūnas „Gegužės Pirmosios“ kolūkis

Amerikietis apie Ameriką

Šiomis dienomis Kupiškio knygne pasirodė pažangaus amerikiečių rašytojo Roberto Mendo knyga „Apsukrus vaikiną iš Bruklino“. Knyga parašyta išraiškingu stiliumi, nesibijant parodyti tamsius gyvenimo užkampius — amerikiečių gyvenimo tikrovę. „Bruklino metų laikai yra du — kai darbo yra ir kai darbo nėra“, — sako knygos pradžioje autorius. Šiuo trumpu lakonišku posakiu pabrėžiamas neužtikrintas amerikiečio darbininko rytojus.

Pagrindinis veikėjas Gregas pergyvena daug sunkumų. Pradžioje jam sunku susigaudyti daugybėje kapitalistinio miesto villonių. Čia jam į pagalbą ateina prosiąjunginis organizatorius Džon Fesneris. Jo įtakoje Gregas įsijungia į kovingą prosiąjunginį judėjimą, dalyvauja darbininkų piketuose. Piktuoju Džonso parduotuvę, Džon Fesneris žūva nuo gangsterio, pasamdyto už krautuvės savininko dolerius, peilio.

P. Sakalas

Prokuroro asmenyje autorius demaskavo Amerikos valdančiųjų sluoksnių dvi veidžiškumą. Darbininkų spaudžiami, valdžios organai pradeda tardymą dėl Džon Fesnerio nužudymo. Iš tardymo paaiškėja, kad į bylą bus įveltas ir turtuolis Džonsas. Tada prokuroras pataria jam pasirašyti su prosiąjunga metų laikui darbo sutartį ir paremti per ateinančius rinkimus jo (t. y. prokuroro) kandidatūrą. Už tai jis pažada numarinti bylą. Taip valdžios remiamas, Džonsas išsisuka nuo atsakomybės už suorganizuotą Džon Fesnerio nužudymą.

Šios knygos vertė glūdi tame, kad joje parodytas be pagražinimų šių dienų amerikiečio darbininko gyvenimas. Eilinio darbininko gyvenimo fone parodoma, kaip turtuoliai visokiomis priemonėmis išnaudoja dirbančiuosius, pasinaudodami net gangsterių paslaugomis.

Apie 16 tūkstančių laivų dirbinių rūšių siunčia Lietuvos liaudies ūkio tarybos įmonės į broliškas respublikas.

Vien Klaipėdos Baltijos laivų statykloje pastatyti žvejybiniai traleriai, šilumalaidai, dokai stumčiami į Kaliningradą, Archangelską, Karelįs ATSE, Kaspijos laivininkystės baziną ir kitur.

Nuotraukoje: Baltijos laivų statykloje pastatytas žvejybinis traleris Kaliningrado žvejams.

V. Rupšlauko nuotr.

KORESPONDENTO

DARBO PLANAS

Atėjo antrųjų didingojo septynmečio metų pavasaris — atsakingiausias metų laikas. Artimiausiomis dienomis pilnai prasidės laukų darbai kolūkiuose. Apie ką, draugai korespondentai, dabar, balandžio mėnesį, svarbiausia rašyti?

Balandžio 22 dieną sukanka 90 metų nuo Vladimiro Lenino gimimo dienos. Visų kolūkių, organizacijų, įmonių, įstaigų kolektyvai ruošiasi paminėti įvykiąją datą. Apie tai ir rašykite redakcijai.

Kolūkiuose jau prasideda laukų darbai. Ar pas jus jau viskas padaryta, kad nors ir šiandieną traktoriai, žemės ūkio mašinos galėtų išeiti į laukus? Ar jau pilnai paruošta sėkla? Kalnuose dirvos jau džiūsta. Nepamirškime, kad jas reikia tuojau nuakėti — išsaugoti drėgmę.

Visuomet prisiminkime, kad nuo drėgmės pertekliaus kiekvieną pavasarį išgenda nemaža žiemkenčių. Žiūrėkite, kad ir jūsų kolūkyje nuo visų žiemkenčių plotų būtų nuleidžiamas vanduo. Vandenių taip pat reikia nuleisti nuo visų dirvų, pievų, dobilėnų. Ar jūsų kolūkyje žiemkenčiai, dobilėnos, daugiametės žolės tręšiamos mineralinėmis — fosforinėmis ir kalio — trąšomis? Šį darbą reikia atlikti, kaip galima anksčiau.

Ar ruošiamasi nuakėti žiemkenčių pasėlius, ypač kviečių, lengvomis akėčiomis? Nepamirškite, kad akėjimas — efektyvi priemonė žiemkenčių derlingumui padidinti.

Rašykite, kaip jūsų kolūkyje dirba gyvulininkystės darbuotojai, vykdančios istorinius TSKP Centro Komiteto gruodžio Plenumo nutarimus, didinant gyvulininkystės produktų gamybą. Kas daroma, kad kolūkiuose būtų auginami visi veršeliai, daugiau jų būtų sukontraktuota?

Su kokiomis darbo dovanomis žemdirbiai sutinka Tarptautinio darbo žmonių solidarumo šventę — Gegužės Pirmąją?

Savo laiškuose taip pat nušvieskite pramonės įmonių darbininkų kovą už prisiliktųjų išpareigojimų įvykdymą. Neužmirškite mokyklų, kultūrinio gyvenimo darbo barų. Rašykite darbo žmonių komunistinio auklėjimo, antireliginumo ir kt. aktualiausiomis temomis.

„STALINO KELIU“ REDAKCIJA

Jie pasirinko TEISINGĄ KELIĄ

Kada vyko rajono jaunųjų gyvulininkystės darbuotojų suskrydis, pakilęs į tribūną Algis Varkalys kalbėjo:

— Aš jau tvirtai pasirinkau telesnį savo gyvenimo ir darbo kelią — tai gimtasis kolūkis. Kviečiu ir visus kitus abiturientus eiti ten, kur šiuo metu labiausiai reikalingos jaunos ir darbščios rankos.

Algis Varkalys jau dabar, dar besimokydamas VI. Rekašiaus vardo vidurinėje mokykloje, gilina ne tik bendro lavinimosi žinias, bet kartu atliekamu laiku susipažįsta su agrotechnika. Neveltui ji moksleiviai išrinko mažojo kolūkio pirmininku.

Baigęs vidurinę mokyklą, į gimtuosius kolūkinius laukus taip pat pasiryžo eiti dirbti abiturientas Petras Petrulis ir daugelis kitų.

Nuotraukoje: VI. Rekašiaus v. vidurinės mokyklos abiturientai P. Petrulis (kairėje) ir Algis Varkalys. A. Rudžio nuotr.

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Stalino keliu“ laikraščio 28 (1409) numeryje buvo kritikuojami kai kurie statybosremonto kontoros kvalifikuoti specialistai — mūrinkai, kurie nesuteikia reikiamos paramos jauniems darbininkams įgyti mūrininko specialybę.

Gautas atsakymas, kad kvalifikuoti mūrinkai įpareigoti apmokyti mokinius, padėti įsigyti jiems specialybę. Kas liečia Joną Perlavičių, tai jis pats dar yra nekvalifikuotas mūrininkas ir kitų, aišku, negali mokyti.

Iš nepaskelbtų laiškų

redakcijai

Prieš kurį laiką redakcija gavo laišką, kuriame buvo rašoma, kad Didžprūdėlių septynmetės mokyklos moksleiviai, užsiprenumeravusieji spaudą mokyklos adresu, nereguliariai ją gauna. Ypatingai susitrukdė laikraščių gavimas laikinai nelankantiems mokyklos moksleiviams.

Į gauto laiško nuorašą rajono liaudies švietimo skyrius praneša, kad Didžprūdėlių septynmetės mokyklos direktoriui duotas nurodymas organizuoti laikinai nelankantiems mokyklos moksleiviams spaudos pristatymą į namus. Taip pat direktorius įpareigotas pareikalauti reguliaraus spaudos pristatymo ir iš kolūkio laiškanėsio K. Palileikos.

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. balandžio 13 d.

Rajono MOKYKLOSE

Kad geriau suprastume muziką

Šimonių vidurinės mokyklos VII klasės pionieriai su ruošė sueigą „Kuo skiriasi simfoninė muzika nuo estradinės?“ Mokytojas S. Martusevičius papasakojo apie šias muzikas, kokie muzikos instrumentai vartojami vienoje ar kitoje muzikoje. Po pasiklausyti ir muzikos.

S. Šukytė

Sparnuočiai — mūsų draugai

Neseniai Palėvenės pradinės mokyklos pionieriai rinkosi į sueigą „Paukščiai — mūsų draugai“. Sueigoje pionieriai daug sužinojo apie

paukščių naudingumą. Taip pat jie padėklamavo keletą eilėraščių apie paukščius. Po to į medžius buvo įkelta nemaža inkilėlių. Geriausių inkilėlių gamintojus mokytoja L. Steponaitienė premijavo.

V. Rūtaitė

Inkilėliai jau medžiuose

Mes, Skodinių septynmėtės mokyklos moksleiviai, paminėjome paukščių dieną. Apie jų daromą naudą, apie įvairius pasaulio paukščius ir apie jų gyvenamas vietas papasakojo mokytoja E. Kukenytė. Po to berniukai į medžius įkėlė savo darbo inkilėlius, kuriuose jau apsigyveno varnėnai.

D. Žiuraitė

JEIGU PERKALTUME KARDUS | ARKLUS...

JAV

Amerikos laikraščio „Uorker“ duomenimis, vietoje bombonešio „B-70“ galima būtų pastatyti 500 mokyklos klasių, vietoje vieno lėktuvnešio su atomineis varikliais — 15.700 gyvenamųjų namų po dvidešimt tūkstančių dolerių kiekvienas, vietoje vieno povandeninio laivo, aprūpinto valdomaisiais „Polario“ sviediniais, — 233 ligonines.

Prancūzija

Kaip praneša laikraštis „Le vi uvier“, kiekvienas reaktyvinių lėktuvų „Miraž-4“, galįs gabenti atomines bombas, kainuoja du milijardus frankų. Prancūzijos vyriausybė užsakė penkiasdešimt tokių reaktyvinių lėktuvų. Iš šių lėšų galima būtų pastatyti 1.420 dešimties klasių mokyklų.

Vienas kreiseris, aprūpintas valdomaisiais sviediniais, kainuoja 79 milijardus frankų. Už šiuos pinigus metus laiko galima būtų maitinti 500 tūkstančių žmonių.

Sumažinus Prancūzijos karinės išlaidas nors vienu ketvirtadaliu, galima būtų padidinti darbo užmokestį ir pašalpas visiems valstybinių įstaigų darbuotojams, aprūpinti butais 200 tūkstančių žmonių, pastatyti penkiasdešimt ligoninių, turinčių po 200 lovų, ir 780 mokyklų, mokėti panaikintas pensijas buvusiems frontininkams.

Prancūzų laikraštis „Le Ter“ rašė: „Jeigu kiekvienų metų Prancūzijos karinės išlaidas naudotume taikiems tikslams, galėtume elektrifikuoti visus atsilikusius ša-

lies rajonus, nutiesti vanden tiekį į visus kaimus, pastatyti 100 tūkstančių kilometrų kaimo kelių ir 200 tūkstančių gyvenamųjų namų kaime, teikti paramą, įsigyjant namų ūkio reikmenis, 200 tūkstančių jaunų šeimų ir mokėti pensijas 700 tūkstančių pagyvenusių žmonių“.

Belgija

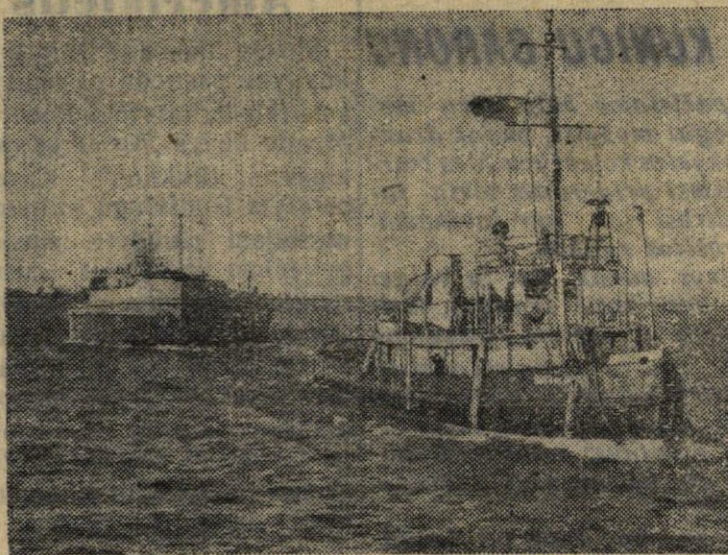
Visuotiniai ir visiškai nusi-ginklavus, rašo laikraštis „Drapo ruž — magazin“, būtų galima sutaupyti 20 milijardų belgų frankų, kurie išleidižiami kiekvienais metais karo tikslams. Padalijus šią sumą lygiomis tarp šalies gyventojų, kiekvieno jų gautamos pajamos padidėtų 2,5 tūkstančio frankų. Už pinigų, kuriuos dabar ryja karinis biudžetas, belgai galėtų kiekvienais metais pirkti 270 tūkstančių automašinų, 350 tūkstančių motorolerių, 2,5 milijono šaldytuvų.

Anglija

Anglijos karinės išlaidos 1960 metais padidėja 115 milijonų svarų sterlingų. Šios lėšos leistų apytikriai visiems kašnakasams kiekvienos savaitės darbo užmokestį padidinti vienu svaru sterlingų, pastatyti 400 mokyklų po 600 vietų ir 5 visiškai įrengtus universitetus po 5.000 vietų.

Vakaru Vokietija

1959 metų pabaigoje įvykusioje visos Vokietijos profsąjungų konferencijoje Berlyne delegatai iš Vakaru Vokietijos nurodė, kad lėšų, būtinų tik vieno iš Bonos vyriausybės numatytų pastatyti 12 eskadrinių minininkų statybai, užtektų kompensuoti angliakasių darbo užmokesčio nuostoliams, kai jie priversti nedirbti dėl anglies krizės.

ASTRACHANĖS SRI-TIS. Kaspijos reidų laivybos jūrėliai pradėjo navigaciją. Iš Astrachanės į jūrą reidą sutikti tankerių išplaukė šilumalaidai „Pamlatj tov. Vojkova“ („Drg. Vojkovo atminimas“) ir „Dmitrijus Požarskis“ su baržomis „Arka“ ir „Sulakas“.

Nuotraukoje: šilumalaidis „Pamlatj tov. Vojkova“ su barža „Arka“ išplaukia į pirmąjį reisą.

A. Leontjevo (TASS) nuotr.

Skaitytojai atsako Videntui

Š. m. kovo 16 d. „Stalino keliu“ laikraščio numerį buvo atspausdintas kupiškėno Vidento Jakšio „Atviras laiškas tėvui“, kuriame jis kalbi-

na savo tėvą, palikusį vaikus, ir klausia skaitytojus patarimo, ar galima prilygti tėvą atgal į šeimą, nes, kiek Videntas yra girdėjęs, tėvas noris grįžti atgal.

NEAPSIRIK, PAGALVOK

Sunkus ir jaudinantis tavo klausimas, Videntai. Mano manymu, tu labai teisingai pasielgei, kreipdamasis į laikraščio skaitytojus patarimo.

...Tėvas pasitraukė iš šeimos židinio tada, kai tu ir sesutė dar buvote visai maži. Jumis rūpinosi motina. Suprantama, kiek daug vargo ji patyrė, norėdama uždirbti duonos kąsnį, slekdama tau ir tavo seseriai sukurti laimę. Gal būt, tė-

vo pajuokos iš motinos triušo nusidabrinai jai smilkinus...

Tu sakai, Videntai, kad tavo tėvas vėl norėtų grįžti į šeimą, gyventi su tavi-mi, sesute, su jūsų motina. Taigi, Videntai, rimtai pagalvok: ar galės būti geru tėvu toks žmogus, kuris kadaise jus mylėjo, bet visą šeimą paliko likimo valiai?

A. Augulis
Moksleivis

„Antašavos“ kolūkis

NE VIEN TĖVAS KALTAS

As jau gana sena moteris. Tavo tėvą ir motiną, Videntai, pažinojau dar tada, kai jie buvo vaikai.

Ir jaunuoliais bėdami jie negalėjo pasigirti kokiais nors turtais. Gyveno jetaip, kaip ir kiti mažžemiai valstiečiai. Kada jie susituokė, nuo ryto iki sutemų plušo pelkėtos žemės sklypelyje, kol, pagaliau, ją pavertė arimu. Gimus jums — tau ir tavo sesutei, — viena dieną pasiekė mus, kaimynus, kalbos, kad Jaksiai nebesugyvena. Ir reikia pasakyti, Videntai, kad dauguma kaimynų tada kaltino

tavo motiną. Žinoma, nėra gryčios be damų, — nesan-taikos šešėliai buvo junta-mi ir tarp tavo motinos bei tėvo. As neteisinn tavo tėvo, Videntai, kad jis paliko šeimą, bet vis dėlto gerą žodį sunku surasti ir motinai. Kodėl gi jie išsi-skyrė? Kilus kokiems nors nesusipratimams, sunku jiems lūdavo grąžinti san-taiką, nes tavo motina da-rėsi vis atžaresnė, visas kaltes stengdavosi suversti vien tik vyriui. Pagaliau tėvas nebeįskentė, paliko šeimą. Matyt, jam sunku buvo girdėti nuolatinį tavo motinos irzlumą.

Tu rašai, Videntai, kad tėvas jums nieko nepaliko. Tai netiesa. Juk mes, kaimynai, tai žinome gerai. Tėvas išėjo taip, kaip stovi — su vienu kostiumu. Be to, nebuvo atvejo, kad, jį sutikusi, tavo motina jo neiš-koliotų. Net ir rankoms du-davo valią...

Nesinori man kaltinti tavo motiną, skaudinti tau širdies, bet vis dėlto nuty-lėti teisybės irgi negalima. Tu, Videntai, turi tėvą. Jis, gal būt, kur ir klydo, bet jis mylėjo jus. Tikiu, kad jis ir dabar jus myli.

P. Tamulienė

„Ateities“ kolūkis

Redaktorius S. Zauka

Kupiškio VŪV pramonės kombinato darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą vyr. buhalterii Pranauskienei Onutei, jos mylimai motinai mirus.

Kupiškio rajono vietinio ūkio valdybos darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą VŪV pramonės kombinato vyr. buhalterii Pranauskienei Onutei dėl jos mylimos motinos mirties.

Kupiškio vartotojų kooperatyvo darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą Janinai Jankauskienei ir Ksaverai Žeimantienei, mirus jų mamytėi.

Kupiškio Miškų ūkio darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą Bedrovui Alfonsui dėl jo tėvo mirties.

Sportininkų aikštelėse nesimato

„Gegužės Pirmosios“ kolūkyje yra nemaža jaunimo. Daugelis jaunuolių ir merginų noriai praleistų savo laisvalaikį sporto aikštelėse, bet...

Nuo šito „bet“ viskas ir prasideda. Jau treči metai kolūkyje vis žadama įsirengti sporto aikšteles, kad būtų galima žaisti krepšinį, tinklinį, užsiiminti kai kuriomis lengvosios atletikos rūšimis, tačiau geri ketinimai praktikoje neįgyvendinami. Aikštelės iki šiol vis dar neįrengiamos. Kai nėra sportinio vadovo, nėra, kas organizuoti minėtus darbus, tai jaunimas taip ir tebesnaudžia. Be to, noruosiamos ir šaudymo varžybos, nes kolūkio LDAAR pirmininkas Vytautas Prokofjevas vis „užmiršta“ pasirūpinti šovinėliais, šautuvu niekam neduoda pasinaudoti.

Visa tai „Gegužės Pirmosios“ kolūkio jaunimui garbės nedaro. Ar žino apie minėtą padėtį kolūkyje rajono sportiniai vadovai?

J. Savochutevas

MARGUMYNAI

Pacientas: — Penki doleriai už danties ištraukimą? Tai baisiai brangul! Juk jūs padarysite per pora sekundžių.

Gydytojas: — Prašau, jeigu pagėdaujate, aš galiu rauti dantį ilgiau.

I altne užėjo žmogus ir užkalbino barmeną:

— Sakykite, ar aš vakar čia buvau?

— Buvote, — nustebe atsakė barmenas.

— Ar daug pinigų pragėriau?

— Tikrai nepamenu, bet manau, kad apie dvidešimt penktas kronas.

— Garbė dievui, — sušuko vyriškis, — o aš maniau, kad pametčiau!

IŠAIŠKINO

Vieno fermerio žmona kreipėsi į žemės ūkio ministeriją:

„Kažkas negero darėsi su mano viščiukais. Kiekvieną rytą, kai aš išeinu į kiemą, randu du arba tris jau sustingusius. Gal galite paaiškinti, kas čia darosi?“ Ministerija atsakė:

„Brangioji madam, jūsų viščiukai stimpai“.

STALINO HELIU

4 psl. 1960 m. balandžio 13 d.